

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

BRANTUDDENS FÖRSKOLA

Läsåret 2017/2018

ORSA

Verksamhetsområde LÄRANDE

Introduktion

Det här är Brantuddens förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla barn, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på förskolan.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en miljö där alla barn får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

- Alla barn och vuxna i Orsas förskolor ska känna sig välkomna, trygga och lika mycket värda.
- Ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier, hot, våld eller kränkande behandling.
- Alla ska ha lika goda möjligheter till lärande och utveckling.
- Våra likheter och olikheter berikar vår verksamhet.
- Vi vill att alla barn känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i förskolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet skall involvera all personal, samtliga barn och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg miljö och ett gott socialt klimat på förskolan. Deltagandet innefattar såväl kartlägningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Barnens delaktighet

Barnintervjuer

Kartläggning

Trygghetsvandringar

Enkätundersökning - vårdnadshavare

Utvecklingssamtal – läraren frågar om trygghet och trivsel

Trivselregler

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöte – varje hösttermin

Föräldraråd - 2 ggr/år

SchoolSoft – information och enkätundersökning

Personalens delaktighet

Arbetslagsmöten

Arbetsplatsmöten

Enkätundersökning

Barnhälsoteamet

Kollegialt lärande

Systematiskt kvalitetsarbete

Förankring av planen

Denna plan är förskolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i förskolan. För att planen skall fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, barn och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Utvärdering av föregående års plan

Har vi genomfört aktiviteter som planerat? Vad har gått bra? Mindre bra?

Förskolan: Brantuddens förskola

Bullerbyn: De insatser och åtgärder som vi planerade i förra årets plan har vi följt och reflekterat och utvärderat. Vi har dock inte gjort detta skriftligt samt inte kontinuerligt under gemensamma PUT tiden som planerat.

Saltkråkan:

Junibacken: De insatser och åtgärder som vi planerat i förra årets plan har vi följt och reflekterat över. Vi har sett en positiv förändring i gruppen. Vi ser att barnen visar mer hänsyn mot varandra. Efter förändringar i miljön upplevde vi att materialet blev mer tillgängligt för alla åldrar, vilket bidrog till tryggare lekmiljöer.

Sunnanäng: De insatser och åtgärder som vi planerat i förra årets plan har vi utvärderat och reflekterat över. Men det finns inget dokumenterat. Vi såg en tryggare mindre grupp samt tryggare individer när vi delade in barnen i mindre grupper.

Kartläggning

Förskolan: Brantuddens förskola

Bullerbyn: Antal barn: 17 barn, varav 6 flickor och 11 pojkar.

Barn med annat modersmål: 11 barn, varav:

Somaliska: 2 barn

Kurdiska/Turkiska: 2 barn

Arabiska: 4 barn

Tyska: 1 barn

Polska: 1 barn

Finska: 1 barn

Åldersindelning:

5 åringar: 3 barn

4 åringar: 5 barn

3 åringar: 6 barn

2 åringar: 1 barn

1 åringar: 2 barn

Behov av särskilt stöd:

- Vi har flerspråkiga barn i behov av språkstöd i svenska (ex. bildstöd, tecken som stöd) och sitt modersmål.
- Språkstödjare för de arabisktalande barnen behövs.
- Språkstödjare för somalisktalande barn finns.

Saltkråkan: Antal barn: 16 barn, varav 7 flickor och 8 pojkar.

Åldersindelning:

5 åringar: 6 barn

4 åringar: 1 barn

3 åringar: 4 barn

2 åringar: 1 barn

1 åringar: 4 barn

Vi har totalt fem barn med annat hemspråk än svenska (tjeckiska, turkiska, somaliska och arabiska).

Behov av särskilt stöd:

- Vi har flerspråkiga barn i behov av språkstöd i svenska (ex. bildstöd, tecken som stöd) och sitt modersmål.
- Språkstödjare för de arabisktalande barnen behövs.

Språkstödjare för somalisktalande barn finns.

Vi har ett BHT ärenden.

Junibacken: Antal barn: 17 barn, varav 5 flickor och 12 pojkar.

Åldersindelning:

5 åringar: 5 barn

4 åringar: 3 barn

3 åringar: 2 barn

2 åringar: 3 barn

1 åringar: 4 barn

Vi har fyra barn med annat modersmål (somaliska, persiska och swahili).

Vi har tillgång till språkstödjare i somaliska.

Sunnanäng: Antal barn: 16 barn, varav 6 flickor och 10 pojkar.

Åldersindelning:

5 åringar: 0 barn

4 åringar: 3 barn

3 åringar: 4 barn

2 åringar: 6 barn

1 åringar: 3 barn

Vi har sex barn med annat modersmål (somaliska, arabiska).

Mål

Förskolan: Brantuddens förskola

Avdelning

Bullerbyn: Alla barn och vuxna på Bullerbyn ska känna sig välkomna, trygga och lika mycket värda.

Saltkråkan: På Saltkråkan är vårt mål är att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde samt vara delaktiga.

Junibacken och Sunnanäng: Vår verksamhet ska kännas trygg för alla som deltar. Alla barn ska ha lika rätt till lärande och utveckling.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Våra åtgärder för trygghet och trivsel		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Vi har nolltolerans på kränkningar och illa behandling. - Vi har ett övergripande tema kring hur man är en bra kompis. - Vi använder oss av värdegrundsmaterialet "Tio små kompisböcker" som grundar sig på Barnkonventionen. - En individuellt anpassad inskolning där vi tillmötesgår barn och vårdnadshavares behov. - Personalen ska vara lyhörda, tydliga, inspirerande och närvarande. - Vi har ett nära samarbete med vårdnadshavare och håller dem informerade och inbjuder till att vara delaktiga. 	<ul style="list-style-type: none"> - En stående punkt på dagordningen under den gemensamma PUT tiden. - Efter en tid följer ansvarig personal och förälder upp inskolningen - Direkt feedback och reflektion på avdelningsplaneringen. - Vid utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldraråd och föräldraenkäter 	<p>All personal Den inskolande personalen. Arbetslaget</p>

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Miljö och material är åtkomligt för alla. - Vi är närvarande pedagoger med lyhördhet inför signaler i barngruppen. - Alla barn i förskolan ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen oavsett kön. - Vi ser barnen som individer och inte som flicka pojke 	<ul style="list-style-type: none"> - En stående punkt på dagordningen under gemensamma PUT tiden. - Filma varandra och stötta varandra. 	<p>All personal Arbetslaget</p>

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Vi har ett medvetet neutralt förhållningssätt som pedagoger. - Vid uppkomna situationer lyfter vi frågan utifrån barnets frågeställning i barngruppen och arbetslaget. - Vi ger barnen samma möjligheter att prova på och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller. 	<ul style="list-style-type: none"> - En stående punkt på dagordningen under APT. - Reflektioner på dokumentationerna regelbundet 	All personal Arbetslaget

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Vi har ett medvetet neutralt förhållningssätt som pedagoger. - Vid uppkomna situationer lyfter vi frågan utifrån barnets frågeställning i barngruppen och arbetslaget. - Varje barn ska känna stolthet över sin familj och bli bemötta med respekt. - Vi använder oss av böcker som belyser olika typer av familjebildningar. 	<ul style="list-style-type: none"> - En stående punkt på dagordningen under APT. - All personal ska regelbundet reflektera över sitt förhållningssätt. 	All personal Arbetslaget Förskolechef ansvarar för fortbildning

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogerna har ett interkulturellt förhållningssätt. Vi visar nyfikenhet för varandras kulturer och religioner. - Vi hjälper barnen att känna sig stolta över sig själv och sin etniska tillhörighet genom att vi synliggör och visar intresse för olika kulturer. - Denna punkt ingår i vår lärlagsfråga. 	<ul style="list-style-type: none"> - Återkoppling till varandra muntligen dagligen. - En stående punkt på dagordningen under gemensam PUT tid. - Uppföljning under våra husmöten över avdelningarna. 	All personal Arbetslaget Förskolechef ordnar fortbildning vid behov.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogerna har ett interkulturellt förhållningssätt. Vi visar nyfikenhet för varandras kulturer och religioner. - Denna punkt ingår i vår lärlagsfråga. - Vi respekterar de olika religionstillhörigheterna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Återkoppling till varandra muntligen dagligen. - En stående punkt på dagordningen under gemensam PUT tid. - Uppföljning under våra husmöten över avdelningarna. - Vi reflekterar över vårt förhållningssätt. - Vi reflekterar och uppmärksammar om det sker ett lärande hos barnen och om ett intresse finns 	All personal Arbetslaget

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Funktionsnedsättning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Vi bemöter barnen utifrån deras enskilda förutsättningar och behov. - Vi ska anpassa verksamheten efter alla barns specifika behov, den ska vara tillgänglig och användarvänlig för alla. - Nära samarbete med föräldrar. -Handledning och stöd av specialpedagog och habilitering om behov finns. 	<ul style="list-style-type: none"> - En stående punkt i dagordningen under APT - Vi reflekterar fortlöpande över vårt bemötande. 	All personal Förskolechef ska ge möjlighet till fortbildning och handledning vid behov. Arbetslaget.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Ålder"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Vi delar in barnen i grupper utifrån ålder/mognad för att de ska få samma möjlighet till utveckling och undervisning utifrån sin proximala utvecklingszon. - Vi har åldersanpassat material för alla barns behov. - Vi tillgodoser barnens behov utifrån ålder. 	<ul style="list-style-type: none"> - Varje vecka under den gemensamma PUT tiden, samt muntliga reflektioner dagligen. - Vi använder dokumentationen som hjälpmedel för att se om det finns ytterligare behov av åtgärder. - Vi ser kontinuerligt till att det finns åldersanpassat material. 	All personal Arbetslaget.

Kapitel 3. Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Rutiner för hur akuta situationer skall lösas

1. En anställd som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Klargör att barnet genast ska komma till mentor om något händer igen.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de barn som kan ha utfört diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att klargöra vad som hänt. Om flera barn deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara för barnet som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och att de genast ska upphöra.
4. Kontakta inblandade barns vårdnadshavare och berätta om vad som hänt och att kränkningsrapport kommer att lämnas till förskolechef.
5. Informationen lämnas till förskolechef genom blanketten "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
6. Barnen hålls under uppsikt och händelsen följs upp efter behov, men minst en gång.

Rutiner för hur befaraede situationer skall lösas (tex. mobbing/utanförskap)

1. Personal på förskolan får kännedom om att ett barn far illa/känner sig utsatt i den fysiska förskolemiljön.
2. Personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att förskolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att barnet genast ska komma till personal om något händer igen. Personal kontaktar vårdnadshavare och skriver en kränkningsrapport till förskolechef.
3. Personal har möte med vårdnadshavare för att få mer information, skapa en samarbetsallians med vårdnadshavare och ev. komma överens om första åtgärd. Informera om förskolans handlingsplan, och dokumentera tydligt vad ni kommer överens om. Utgå från barnets upplevelse.
1. Förslag på första åtgärder. Vad gör förskolan? Vad gör hemmet?
4. Personalen lyfter ärendet i arbetslaget för att kartlägga ytterligare hur situationen för barnet är i förskolan. Barnen hålls under uppsikt. Observationer och kartläggning för att få en bred bild av vad som pågår.
5. Uppföljningsmöte mellan personal och vårdnadshavare efter en till två veckor. Utvärdering av första åtgärderna, ytterligare planering utifrån barnets situation. Ny tid för uppföljning/utvärdering.
6. Uppföljningsmöte. Eventuellt är förskolechef med i detta skede.
7. Ärendet lyfts på BHT. Vilka åtgärder är prövade, och hur har det gått? Diskussion kring strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå, vilket omfattar samtliga inblandade barn och deras behov av eventuellt stöd.
8. Genomföra ytterligare insatser.

9. Uppföljningssamtal med vårdnadshavare/utsatt barn
10. Uppföljning/utvärdering på BHT

Rutiner för fördjupad utredning

När förskolechef fått in "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" beslutar förskolechef om det behövs en fördjupad utredning i frågan och ansvarar sedan för att händelsen utreds vidare. Förskolechef utser ansvarig utredare.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att utreda de inblandade barnens stödbehov och utarbeta handlingsplan. Det kan vara aktuellt att utarbeta handlingsplan för såväl det utsatta barnet som för den eller dem som utfört kränkningen.

Rutiner för uppföljning

Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna.

Senast ett par veckor efter att åtgärder vidtagits genomförs ett uppföljningsmöte med den utsatte i syfte att kartlägga om vidtagna åtgärder har fyllt sitt syfte eller om problemen kvarstår. Uppföljningen görs av förskolechef eller av denne utsedd person. Om problemet kvarstår ska nya åtgärder beslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vuxen på förskolan som märker att en annan vuxen på förskolan kränker eller diskriminerar ett barn är skyldig att ingripa direkt för att stoppa kränkningen eller diskrimineringen. Förskolechef ska alltid informeras om det inträffade. Förskolechef inleder därefter en utredning kring händelsen.

Om vårdnadshavare upplever att personal kränker ett barn ska vårdnadshavare kontakta förskolechef. Förskolechef inleder då en utredning av det inträffade.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Rutiner för dokumentation:

1. När personal fått kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska denne anmäla detta skriftligt till förskolechef. (Använd "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
2. Förskolechef informerar verksamhetschef om händelsen (Kopia av "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
3. Förskolechef beslutar om eventuell fördjupad utredning. Om ärendet gäller att barn kränkts av personal skall förskolechef själv utreda. (Använd "Blankett för utredning av diskriminering eller kränkande behandling")
4. Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna. (Använd "Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" samt "Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling")
5. Den 22: a varje månad ska förskolechef på särskilt blankett, sammanställa en rapport om anmälda kränkningar, beslutade åtgärder, uppföljning av åtgärder för föregående månad till verksamhetschef/Barn- och utbildningsutskott. (Använd: "Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling")

Blanketter: Finns på: Intranätet/Barn och utbildning/elevhälsoarbete

1. Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
2. Blankett för fördjupad utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
3. Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
4. Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Rapportblad till Kontoret för Lärande vid kränkning eller diskriminerande handling